

BESLUT

2014-03-17

Dnr: 13/02868

SAKEN

Nyheter från P4 Sörmland, 2013-12-06, kl. 7.30, 8.30, 10.30 och 11.30, inslag om Björkviks församling; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen fällt. Granskningsnämnden anser att de strider mot kravet på opartiskhet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Radio ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGEN

I påannonseringen av inslagen som sändes kl. 7.30 och 8.30 sa nyhetsuppläsaren att "församlingsordförande satt med och beslutade om ersättning till sig själv". Inslagen som följde var i huvudsak likalydande och nyhetsuppläsaren sa bland annat följande.

Ordförande i Björkviks församling i Katrineholm satt med och beslutade om ersättning till sig själv. Ersättningen gällde måleriarbeten han utförde på sockenstugan. Det här berättar Katrineholmskuriren som granskat församlingens verksamhet. Ordföranden fick nästan 140 000 i ersättning 2012 därav 55 000 för jobbet. Vad resten är framgår inte av tidningens granskning. Förfarandet har också kritiserats av revisorer.

Inslagen som sändes klockan 10.30 och 11.30 var i huvudsak likalydande och nyhetsuppläsaren sa bland annat följande.

Ordförande i Björkviks församling i Katrineholm satt med och beslutade om ersättning till sig själv. Ersättningen gällde måleriarbeten han utförde på sockenstugan. Det här berättar Katrineholmskuriren som granskat församlingens verksamhet. Ordförande fick totalt nästan 140 000 kronor i ersättning 2012 därav 55 000 för jobbet.

ANMÄLAN

Inslagen har anmälts av den tidigare ordföranden i kyrkofullmäktige i Björkviks församling som anser att de var vilseledande och kränkande. Anmälaren anför sammanfattningsvis följande.

Kyrkorådet har beslutat att ordföranden i kyrkorådet ska ha ersättning för målningsarbetena. I inslagen påstods dock att ordföranden fått betalt av kyrkan för arbeten som inte finns specificerade. Det är helt fel och totalt vilseledande för lyssnarna. Församlingen beslutade den 8 april 2012 att en sammanställning av totalkostnaden skulle göras när arbetet med sockenstugan var helt färdigt. Arbetet var inte färdigt när årsbokslutet togs. På kyrkorådssammanträdet den 7 november 2013 presenterades den totala kostnaden för sockenstugan och där framgick klart och tydligt den ersättning som ordföranden fick för måleriarbetena. Kyrkofullmäktige skulle den 29 december 2013 ta ställning till hela kostnadssammanställningen.

Hur kan radion gör något så totalt ogenomtänkt och skada en enskild ledamot och kyrkorådets ledamöter? Radion borde väl ha ringt upp någon av församlingens ledamöter för att höra sig för om hur det låg till men ingen av ledamöterna fick någon förfrågan av P4 Sörmland. De förtroendevalda känner sig helt överkörda. Vad ska församlingsborna tro då ingen av ledamöterna fick ge en kommentar till uppgifterna inslaget?

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio anser att inslagen överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Katrineholmskuriren granskade Björkviks församlings hantering av församlingens pengar och beslut under 2012. Genom granskningen framkom att ordföranden i kyrkorådet varit med och fattat beslut om arbete han själv skulle utföra åt församlingen samt ersättning för detta, något som är att betrakta som jäv. Det strider också mot kyrkans ordning att samtidigt vara anställd och ha förtroendeuppdrag. Detta kritiserades enligt Katrineholmskuriren av de revisorer som granskat församlingens årsredovisning för år 2012.

Hanteringen av pengar inom Björkviks församling är en fråga som är av allmänt intresse för lyssnarna i Sörmland eftersom det handlar om en organisation med ett demokratiskt uppdrag som finansieras genom kyrkoavgiften. P4 Sörmland citerade därför Katrineholmskuriren för att förutom jävsproblematiken redogöra för förhållandet att Björkviks församling valt att avlöna en förtroendevald utan att samtidigt redovisa grunderna för hela beloppet.

Av anmälan bekräftas att kyrkorådet tog beslut om att dess ordförande skulle utföra arbete i församlingshemmet samt erhålla ersättning för det. Som

anmälaren också skriver var den totala ersättningen inte specificerad i årsbokslutet för 2012, och kostnadssammanställningen togs inte i kyrkofullmäktige förrän i slutet av december 2013, det vill säga efter att de anmälda inslagen sändes. Kyrkorådets ordförande uttalade sig i Katrineholmskuriren samma dag som inslagen sändes. Där sa han att det inte fanns några protokollförda beslut om ersättningen utöver de 55 000 kronorna men att den fanns med i årsredovisningen samt att det var att betrakta som en miss att pengarna inte specificerats. Även där bekräftas således P4 Sörmlands uppgifter.

Sveriges Radio vill också framhålla att det inte kommit någon begäran om genmäle från kyrkorådets ordförande.

ANMÄLARENS KOMMENTAR

Anmälaren anför bland annat följande.

Kyrkorådets ordförande sa helt riktigt till Katrineholmskuriren att det inte fanns några beslut om ersättning utöver de 55 662 kronor han fått. Ordföranden i kyrkorådet och övriga ledamöter kände väl till att den övriga ersättningen betalades av en donation församlingen fått mottaga för ändamålet. Detta var donerade medel och inte medel från kyrkoavgiften. I årsredovisningen finns beloppet noterat som en utbetald ersättning till ordföranden men inte specificerad. Donationen ligger som en post vid sidan av kyrkoavgiften. Det ska framgå av årsredovisningen alla eventuella ersättningar till ordföranden i kyrkorådet och vilket det också gör. Pengarna ska inte specificeras i årsbokslutet. Revisorerna som granskat årsbokslutet hade inget att erinra om detta. Sammanställning av den totala kostnaden var ännu inte beslutad när årsredovisningen godkändes. Beslutet i kyrkorådet var att sammanställning av den totala kostnaden skulle ske när sockenstugan var klar.

När Katrineholmskuriren således tillfrågade ordföranden om en icke specificerad kostnad som skulle betalas av en donation kunde ordföranden inte kommentera det förrän beslutet var fattat av kyrkofullmäktige. På kyrkofullmäktigesammanträdet den 29 december 2013 beslutades att, de ospecificerade pengarna det talas om angående måleriarbetena finansieras av en generös donation till församlingen för ändamålet.

Anmälaren beskriver vidare hur det gick till när kyrkorådet beslutade att ersätta ordföranden i kyrkorådet för målningsarbetena och anför att det kan diskuteras om förfarandet var jäv eller inte. Anmälaren anför också att samtliga protokoll var justerade och anslagna på församlingens anslagstavla. Besvärstiden var tre veckor för överklagan och ingen har överklagat eller klandrat församlingen för jäv. Inte ens församlingens revisorer.

Angående att SR inte fått in någon begäran om genmäle från kyrkorådets ordförande anför anmälaren att när P4 Sörmland sände inslaget var ordförande i Skåne på bussresa och hörde inte inslaget.

PROGRAMFÖRETAGETS TILLÄGGSYTTRANDE

Sveriges Radio har beretts tillfälle att yttra sig över anmälarens kommentarer men anført att vad anmälaren tar upp redan har kommenterats i yttrandet och bolaget har därför inte något ytterligare att tillägga i ärendet.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Sveriges Radio ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (vid tidpunkten för sändningen enligt 6 § i sändningstillståndet och efter den 1 januari 2014 enligt 14 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken i samma program eller inslag, antingen genom att den kritiserade själv medverkar eller genom att en kommentar från honom eller henne redovisas. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att uppgiften om att ordförande i Björkviks församling satt med och beslutade om ersättning till sig själv var av sådan art att det krävdes ett bemötande. Eftersom inslagen inte innehöll något bemötande eller någon redovisning av ordförandens uppfattning i frågan strider de mot kravet på opartiskhet. Eventuella brister i saklighet får tillskrivas den påtalade partiskheten.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Ingrid Carlberg, Leif Hedman, Jan Holmberg, Kristina Ståhl och Pia Kronqvist efter föredragning av Maria Bergerlind Dierauer.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Maria Bergerlind Dierauer